

Dosarul nr. 2r-749/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (jud.: I. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Harabagiu (Bagrin) Irina împotriva lui Roșca Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina împotriva hotărârii din 28 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni,

c o n s t a ț ă:

La 16 februarie 2021 Harabagiu (Bagrin) Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roșca Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 9968,70 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Harabagiu (Bagrin) Irina. S-a încasat din contul lui Roșca Alexandru în beneficiul lui Harabagiu (Bagrin) Irina suma de 7780,70 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 300 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 08 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 28 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina și s-a acordat apelantei și reprezentantului acesteia termen până la data de 19 octombrie 2021 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de apel Bălți apelul motivat. S-a explicat apelantei și reprezentantului

acesteia că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina împotriva hotărârii din 28 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, din motiv că apelanta în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 09 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu transmiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina a indicat că încheierea instanței de apel din 29 septembrie 2021, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, nu a recepționat-o, iar semnătura de pe avizul de recepție a acesteia din 05 octombrie 2021 nu-i aparține, semnătura putând fi comparată cu alte semnături aplicate pe alte acte anexate la materialele cauzei.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa Irinei Harabagiu (Bagrin) și avocatului acesteia Ciuru Igor la 26 octombrie 2021 (f.d. 82), fiind recepționată de către avocatul Ciuru Igor la 28 octombrie 2021.

Astfel, recursul declarat la 09 noiembrie 2021 este în termen.

La 19 noiembrie 2021 în adresa lui Roșca Alexandru a fost expediată copia recursului declarat avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 90), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 iunie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, a fost admisă parțial acțiunea depusă Harabagiu (Bagrin) Irina.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, la 08 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii din 28 iunie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina și s-a acordat apelantei și reprezentantului acesteia termen până la data de 19 octombrie 2021 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de Apel Bălți apelul motivat. S-a explicat apelantei și reprezentantului acesteia că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că Curtea de Apel Bălți, prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, a expediat încheierea din 29 septembrie 2021 la adresa apelantei Harabagiu (Bagrin) Irina indicată în cererea de apel - XXXXX și a reprezentantului acesteia avocatul Ciuru Igor (f.d. 76), fiind recepționată de către avocat data de 05 octombrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.77). Plicul expediat la adresa apelantei a fost returnat instanței cu mențiunea „nu locuiește” (f.d.78-79) .

Ca urmare, prin încheierea din 25 octombrie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de avocatul Harabagiu (Bagrin) Irina împotriva hotărârii din 28 iunie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, din motiv că apelanta și reprezentantul acesteia în termenul stabilit nu au lichidat neajunsurile cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului

de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Reieșind din norma dată de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina, or, Curtea de Apel Bălți în încheierea din 29 septembrie 2021 a indicat clar termenul, precum și a identificat locul precis (concret) în care apelanta trebuia să prezinte apelul motivat, însă, în termenul stabilit avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina, recepționând la data de 05 octombrie 2021, încheierea de a nu da curs cererii de apel nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat.

Astfel, argumentul avocatului Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina precum că nu a fost respectată procedura comunicării de către instanța de apel a încheierii din 29 septembrie 2021, este neîntemeiat or, potrivit art.105 alin. (11) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Mai mult, adresa poștală la care a fost expediată încheierea de către instanța de apel este anume adresa de corespondență indicată de către avocatul Ciuru Igor, în cererea de apel nemotivată (f.d. 65), astfel prin înscrierea adresei indicate în datele de contact dânsul și-a rezervat dreptul de a fi înștiințat prin intermediul acesteia.

Astfel, argumentele avocatului Ciuru Igor precum că încheierea din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți nu a recepționat-o, iar semnătura nu-i aparține, sunt neîntemeiate or, toate actele de procedură și acțiunile aferente dosarului respectiv sunt plasate pe portalul instanțelor de judecată fiind accesibile tuturor cetățenilor. Atît recurenta, cît și avocatul acesteia, aveau posibilitatea să urmărească soarta dosarului inclusiv accesând site-ul Curții de Apel Bălți.

Mai mult ca atît, avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina, cunoscând că a depus încă la 08 iulie 2021 apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale și a clientului său de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de apelantă.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantei posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale. Mai mult, atît recurenta cît și avocatul acesteia nu au dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți de restituire a apelului depus de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de avocatul Ciuru Igor, în interesele lui Harabagiu (Bagrin) Irina.

Se menține încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Harabagiu (Bagrin) Irina împotriva lui Roșca Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic